

„Taigi, kaip bus dėl ES biudžeto? Ar ES kaip visada ras kompromisą ir susitars, ir koks tas kompromisas gali būti? Pavyzdžiui dėl *Rule of law* (Teisės viršenybės) principo ir kaip gali atrodyti *Brexit'o* procedūros? Kokie iššūkiai laukia, nes EP turės patvirtinti Didžiosios Britanijos išstojimo iš ES dokumentą bei susitarti dėl ES biudžeto reikalų“, – klausė R. Juknevičienė.

Pasak A. Kubiliaus, politinė situacija artėjant Naujiesiems metams Europoje kaista. Susikaupia daug svarbių reikalų ir sprendimai dėl jų vis dar nėra priimti. Viena iš tokių aštrių temų – tai daugiametė ES finansinė perspektyva, iš kurios daug lėšų gauna ir Lietuva. ES 7 metų ES biudžetas sudaro daugiau nei 1 trilijoną eurų ir dar apie 800 milijardų eurų sudaro vadinamasis ES atsigavimo fondas.

„Sprendimas dėl šitų dviejų biudžetų, po derybų tarp Europos Parlamento, Europos Komisijos ir Europos Tarybos užstrigo, nes dvi šalys – Vengrija ir Lenkija – nesutiko pritarti toms nuostatom, kurias iš esmės pareikalavo įrašyti į biudžeto įstatymus Europos Parlamentas“, – komentavo A. Kubilius.

Tos nuostatos teigia, jog ES biudžeto lėšos negali būti skiriamos toms valstybėms, kuriose yra pažeidžiami esminiai ES sąjungos principai – teisinės valstybės principai. Tai nėra tik vienos ar kitos valstybės reikalas, nes jei teisinės valstybės principai nebus įgyvendinami, nebegalės veikti vienas iš svarbiausių ES pamatinių dalykų – bendroji rinka. Pastaroji remiasi tuo, kad visose ES valstybėse teisė veikia vienodai ir teismo sprendimai pripažįstami visoje ES. Jei paaiškėja, kad teisinė sistema, pavyzdžiui, Lenkijoje, Europos Teisingumo Teismo pripažįstama neveikianti pagal teisinės valstybės principus, tai reiškia, kad Lenkijos teismų sprendimai negali būti pripažįstami kitose ES valstybėse ir tuo būdu sustoja visa ES bendroji rinka.

Nors lenkai ir vengrai pradėjo blokuoti ES biudžetą, politiko nuomone, vis dėlto bus rastas kompromisas, kuris leis išsaugoti teisinės valstybės principus bei atšaukti Lenkijos ir Vengrijos veto ES biudžetui. ES pasižymi tuo, jog ne tik kovojama, tačiau dažniausiai yra pasiekiamas sutarimas.

„Klausimas dėl *Brexit'o* irgi labai reikšmingas, istorinis ir sunkiai prognozuojamas. Iki šiol nėra aišku, ar pavyks pasiekti sutarimus“, – pratęsė A. Kubilius.

Susitarimo labai reikia ES ir pirmiausia – pačiai Britanijai, nes išsiskyrimas be sutarties gali būti labai skausmingas. Pasak parlamentaro, panašu, jog šio klausimo svarstymuose teks dalyvauti iki kitų metų pradžios.

Pokalbio metu neapsieita ir be jautriausios šiuo metu temos – COVID pandemijos. R. Juknevičienė priminė, kokių priemonių ėmėsi Belgija pandemijai suvaldyti, kuomet dar spalio pradžioje pastebėjus antrosios bangos ženklus buvo imtasi labai griežtų priemonių: beveik uždarytas parlamentas, įvestas tik nuotolinis darbas, komendanto valanda – nuo 22.00 iki 5.00 val. ryto, uždarytos visos ne maisto prekių parduotuvės ir kavinės. Šiandien Belgija jau krypsta į tam tikrą dalinį „atsidarymą“.

„Lietuvoje situacija visiškai kitokia. Net nemaniau, kad galėjo būti tiek cinizmo, tiek savęs mylėjimo, kai dėl vykusių Seimo rinkimų reikalingi sprendimai pandemijai stabdyti, ypač tarp pirmojo ir antrojo rinkimų turų, nebuvo priimti. O kai rinkimus valdantieji pralaimėjo, paliko visus likimo valiai, todėl šiandien jau visa šalis „dega“ raudona liepsna“, – kritiškai apie buvusios Vyriausybės elgesį pasisakė R. Juknevičienė, pridūrusi, jog dalis gyventojų dar nelabai susigauja, kad sprendimų teisė šiandien dar priklauso buvusiai valdžiai, o ne I. Šimonytės Vyriausybei.

„Blieka palinkėti Ingridai ir naujai Vyriausybei didžiausios sėkmės“, – sakė R. Juknevičienė ir pasiūlė pakalbėti apie propagandą bei dezinformaciją kalbant apie vakcinų temą. Netgi Didžioji Britanija *Brexit* klausimą pabandė panaudoti manipuliacijai ir susiejo su tuo, jog ji pirmoji pradėjo skiepyti nuo COVID, nes išstojo iš ES. Tačiau iš tikrųjų Didžioji Britanija vis dar yra ES jurisdikcijoje, tačiau pasinaudojo specialia ES sutarties nuostata, skirta tokiems išimtiniais atvejais. Iš Rusijos propagandos sklinda daug dezinformacijos apie vakarietiškas įmones, pagaminusias skiepus.

„Jaučiu, kaip iš tų kanalų tie *antivakserių* nuodai pasiekia Lietuvą. Pas mus taip pat vyksta dezinformacinė ataka, kuriant melagingus pranešimus, kad prievarta bus skiepijami žmonės ir į tai bus įtraukta karo policija. Norėčiau, kad tokius pranešimus labai rimtai įvertintų atitinkamos valstybinės struktūros ir nenurašytų jų vien tik „vaikėžų“ siautėjimui *feisbuke*“, – kalbėjo R. Juknevičienė.

Parlamentarai diskutavo, ar dabartinės, į opoziciją pereinančios valdžios veiksmai dera su europietiškos naujos Vyriausybės veiksmais. „Juk europietišškai valstybei reikia ir europietiškos opozicijos“, – sakė parlamentarė.

A. Kubilius mato didžiulį skirtumą tarp buvusios ir dabartinės vyriausybės. Nueinanti vyriausybė buvo pilna falšo, o ypač – A. Verygos, kurio vieši pasirodymai su šaulio uniforma, savęs susireikšminimas ir darbų nepadarymas privedė prie tokios pandeminės situacijos, kokią patiriame.

„Liaudiškai pasakyčiau, užsiliūliavo vyrai savimi besigerėdami, kaip jiems čia pavyko tą

pirmą bangą suvaldyti, – negailėjo kritikos A. Kubilius. – Vyriausybė gyrėsi, jog jie geriausi, dalinosi medaliais, atostogavo 5 savaites, taip ir nesukūrė galimybės Seimui dirbti nuotoliniu būdu, kai tuo tarpu Europos Parlamentas tai padarė be jokių diskusijų“.

A.Kubilius kritikavo nueinančios vyriausybės propagandinius teiginius, jog jie padarė viską, ką ir kitos šalys, kai tuo tarpu, pavyzdžiui, Belgija antrą bangą suvaldė labai efektyviai, ir kurios užsikrėtimų skaičiai jau nukrito iki rugsėjo mėnesio lygio. Panašiai atrodo ir kaimyninė Prancūzija bei Olandija, kuriose šie susirgimų skaičiai taip pat mažėja. Net ir tokiose mažiau „tvarkingose“ pietų šalyse kaip Ispanija arba Italija, susirgimų skaičiai reikšmingai mažėja. Vadinasi, yra priemonių, kurias valstybės gali įgyvendinti ir sustabdyti pandemijos plėtrą.

R.Juknevičienė priminė, jog pavasarį tai, kas vyko Italijoje, mums atrodė tolima, ir kad dėl kultūrinių skirtumų negali nutikti Lietuvoje. Šiandien baisiausia yra ne tai, jog galime kiekvienas susirgti, o tai, jog susirgę galime negauti reikalingos pagalbos, kadangi ligoninės perpildytos, medikų trūksta. Parlamentarei vilčių teikia jau atsiradusi vakcina, tačiau labai neramina kita, „antivakserių“ informacinė banga, kuri masiškai plinta iš tam tikrų kanalų, galbūt netgi sąmoningai skleidžiama, kad dar labiau apsunkinti kovą su COVID.

„Sveikintinas I. Šimonytės pasakymas, jog ji pirmoji rodys pavyzdį skiepytis. Tokio pavyzdžio reikės labai daug, kad žmonės būtų įtikinti, jog kovojama už tai, kad žmonės įgytų imunitetą ir kad galėtume išsaugoti veikiančią sveikatos sistemą“, – pabrėžė EP narė.

A.Kubilius pritarė, jog ši „antivakserinė“ veikla nėra kažkieno laisvalaikio užsiėmimas. Tai nieko nesiskirianti veikla nuo kitokios antivalstybinės veiklos, raginanti nesiginti nuo priešų puolimo. Parlamentarai sutarė, jog valstybė turi rasti priemonių, kaip kovoti su tokia antivalstybine veikla.

